

„GOSPITAL PEDAGOGIKA" FANINING USLUBIY ASOSLARI

*Almatova Sug'diyonaxon Zokirjon qizi**Jizzax davlat pedagogika universiteti**Pedagogika va psixologiya fakulteti**Logopediya ta'lim yo'nalishi**2-kurs 510-23 guruh talabasi*

Annotasiya: Ushbu maqolada Gospital pedagogika fanining maqsad va vazifalari, kelib chiqishi, fanining uslubiy asoslari kasalxona maktablari uyerda ta'lim oladigan o'quvchilar haqida umumiy tushunchalar o'z aksini topgan, gospital ta'limda dars tashkil etish orqali bemor o'quvchilar ijodiy faoliyatini shakllantirish yo'llari haqida umumiy tushunchalar o'z aksini topgan

Kalit so'zlar: Gospital pedagogika, konsepsiya, ta'lim, kasalxona, o'quvchi, nogironlik.

Kirish

Bugungi kunda mamlakatimizda har bir sohada keng ko'lamlı islohotlar amalga oshirilmoqda. O'z navbatida mazkur islohotlarning salmoqli qismini ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar tashkil etadi. Ana shunday keng ko'lamlı islohotlardan biri 2022-yilning 5-may sanasida Vazirlar Mahkamasi tomonidan qabul qilingan "Bolalar gematologiyasi, onkologiyasi va klinik immunologiyasi markazida davolanayotgan bolalar uchun maktabgacha ta'lim va tarbiya hamda umumiy o'rta ta'lim berish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaroridir. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 1 dekabrda PF-5270-son "Nogironligi bo'lgan shaxslarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" Qarorga muvofiq bugun yurtimizda "Mehrli maktab" davlat ta'lim muassasasi tashkil etilib, o'z faoliyatini olib bormoqda. Gospital ta'lim - uzoq muddatli davolanayotgan va sog'lig'i sababli ta'lim muassasasiga bora olmaydigan bolalarni o'qitishni tashkil etish bilan bog'liq pedagogikaning bo'limidir. Gospital pedagogikasi pedagogikaning bir qismi bo'lib, o'z e'tiborini o'quvchilarning alohida toifasiga — uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalarga qaratadi. Gospital ta'lim - uzoq muddatli davolanayotgan va sog'lig'i sababli ta'lim muassasasiga bora olmaydigan bolalarni o'qitishni tashkil etish bilan bog'liq pedagogikaning bo'limidir.

Gospital pedagogikasi pedagogikaning bir qismi bo'lib, o'z e'tiborini o'quvchilarning alohida toifasiga — uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalarga qaratadi.

Pedagogikaning ushbu yo'nalishini amalga oshirish va rivojlantirishning murakkabligi idoralararo mansubligi bilan belgilanadi: ta'lim, sog'liqni saqlash va ijtimoiy himoya, — chunki kasalxonada uzoq muddatli davolanayotgan bola birinchi navbatda bemor, ikkinchidan — o'quvchi. Bolani davolash jarayonida tibbiy va pedagogik texnologiyalarni birlashtirish keng qamrovli reabilitatsiyani anglatadi. Davolanish bilan birga ta'limga qaytish onkologik kasalligiga chalingan bola uchun ijobiy taassurot qoldirishi mumkin, ammo shu bilan birga u sinfdoshlari orasida yo'qligi, tengdoshlari bilan muloqotning uzilishi, davolanishning nojo'ya ta'sirlari, zaiflik bilan kurashish zarurati kabi qiyinchiliklarni boshidan kechiradi. Bolaga onkologik kasallik tashxisi qo'yilganda, uning eng yaqin qarindoshlari moliyaviy qiyinchiliklarga duch kelishadi, ular jismoniy, ruhiy salomatlik va farovonlik nuqtai nazaridan hayot sifatini pasaytiradi va ijtimoiy o'zaro ta'sirni yomonlashtiradi. Shuning uchun, gospital ta'lim onkologik kasalligiga chalingan bolalarning va ularning yaqin qarindoshlarini ruhiy va emosional holatini yaxshilash, qo'llab-quvvatlashi uchun xizmat qiladi. Gospital ta'lim o'quvchilarning yuksak ma'naviyatli, barkamol avlod etib tarbiyalash,

Index: [google scholar](#), [research gate](#), [research bib](#), [zenodo](#), [open aire](#).

https://scholar.google.com/scholar?hl=ru&as_sdt=0%2C5&q=wosjournals.com&btnG

<https://www.researchgate.net/search/publication?q=worldly%20knowledge>

<https://journalseeker.researchbib.com/view/issn/3060-4923>

o'quvchilarga ilg'or pedagogik va axborot-kommunikasiya texnologiyalar asosida ta'lim berish mamlakatimizning ta'lim sohasidagi amalga oshirilayotgan ustuvor vazifalardan biridir. Shuningdek, komil insonni voyaga yetkazishda boshlang'ich ta'lim, shubhasiz, poydevor vazifasini o'taydi. Gospital ta'limning boshlang'ich sinf darslarida bolani qalban yuksak, ma'naviy boy qilib tarbiyalashda ajdodlarimiz yaratgan betakror asar durdonalaridan foydalangan holda bilim berish hamda odob-axloq qoidalariga o'rgatish muhim ahamiyatga ega. Buning uchun birinchi navbatda, gospital ta'lim o'quvchisini umumiy holatidan kelib chiqqan holda o'qish, bilim olishga ishtiyoqini o'stirish, ularning ma'naviy dunyosini boyitish zarur. Shundan kelib chiqib, Mehrli maktabda darslarni turli xil ta'limiy o'yinlar va metodlardan foydalangan holda tashkil qilish maqsadga muvofiqdir. Ya'ni "Bumerang" texnologiyasi, "Arra", "O'z o'ringni top", "FSMU", "Nima uchun?", "Ikki qismli kundalik" myetodlari, "Pinbord" usuli, "She'rni tikla" kabi mashqlaridan foydalanib o'tish dars samaradorligini yanada oshiradi.

Mehrli maktabda Markazda davolanayotgan bolalar uchun alohida ishlab chiqilgan o'quv reja asosida 1–11-sinflar hajmida umumiy o'rta ta'lim beriladi. Dars mashg'ulotining davomiyligi boshlang'ich ta'lim: 1–4 sinflarida – 35 daqiqani tashkil etadi. Bunda bir kunlik dars mashg'ulotlari 3 soatdan bo'lib, o'quv haftasi davomiyligi esa 5 kunlik asosida olib boriladi.

Darslar o'quvchining umumiy holatidan kelib chiqib, yakka(individula) tartibda yoki guruh(sinf)da tashkil qilinadi Boshlang'ich 1 sinflarda 1- yarim yillikda Alifbe,yozuv, matematika, tabiiy fan va ingliz tili, 2-yarim yillikda esa Ona tili va o'qish savodxonligi matematika, tabiiy fan, rus tili hamda ingliz tili fanlari o'tiladi.

Gospital pedagogikasi - uzoq muddatli davolanishda bo'lgan va sog'lig'i sababli ta'lim muassasalariga bora olmaydigan bolalar uchun ta'limni tashkil etish bilan bog'liq bo'lgan pedagogika bo'limi. Kasalxona pedagogikasi pedagogikaning bir qismi bo'lib, o'z e'tiborini o'quvchilarning alohida toifasiga - uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalarga qaratadi.

Pedagogikaning ushbu sohasini amalga oshirish va rivojlantirishning murakkabligi uning idoralararo bog'liqligi bilan belgilanadi: ta'lim, sog'liqni saqlash va himoya qilish, chunki shifoxonada uzoq muddatli davolanayotgan talaba birinchi navbatda bemor va faqat ikkinchi darajali. maktab o'quvchisi. Bolani davolash jarayonida tibbiy va pedagogik texnologiyalarni uyg'unlashtirish har tomonlama rehabilitatsiyani anglatadi. Pedagogikaning ushbu sohasini amalga oshirish va rivojlantirishning murakkabligi uning idoralararo bog'liqligi bilan belgilanadi: ta'lim, sog'liqni saqlash va ijtimoiy himoya, chunki shifoxonada uzoq muddatli davolanayotgan talaba birinchi navbatda bemor va faqat ikkinchi darajali. maktab o'quvchisi. Bolani davolash jarayonida tibbiy va pedagogik texnologiyalarni uyg'unlashtirish har tomonlama rehabilitatsiyani anglatadi. Kasalxona pedagogikasining markaziy kontseptsiyasi shifoxona maktabi - asosiy va qo'shimcha umumiy ta'lim dasturlari bo'yicha ta'lim faoliyatini amalga oshiradigan, tibbiy tashkilotda uzoq muddatli davolanishga muhtoj bo'lgan bolalar o'qitiladigan tashkilot.

Kasalxona maktablariga quyidagilar kiradi:

1. Tibbiyot tashkiloti negizida faoliyat yurituvchi ta'lim tashkilotlari.
2. Asosiy va qo'shimcha umumiy ta'lim dasturlarini o'zlashtirgan va uzoq muddatli davolanishga muhtoj o'quvchilar uchun ta'lim tashkilotlari (shu jumladan sanatoriy);
3. Tibbiyot tashkilotining ixtisoslashtirilgan tarkibiy o'quv bo'linmalari.

Xulosa Inson dunyo qarashining tabiiy-ilmiy asosini tabiat haqidagi bilimlar tashkil qiladi. Yosh o'quvchilar atrof-olam tog'risidagi dastlabki bilimlarni angelayotganda hali yetarli darajada tizimlashtirilmagan bilimlar hajmini his qiladilar. Fanlarni birlashtirish bu muammoni hal qilishga imkon beradi. O'qitishda integrasiyalashgan yondashuvni amalga

oshirish natijasida olingan yaxlit bilimlar o‘quvchilar ularni o‘quv jarayonida, darsdan tashqari mashg‘ulotlarda, umumta’lim maktab bitiruvchisi bo‘lganida hamda ijtimoiy hayoti davomida qo‘llashiga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Bekker.K.P., Sovak M. Logopediya. M., 2015 y.
2. Amirsaidova Sh.M. “Maxsus pedagogika fani taraqqiyotida sharq mutafakkiri g‘oyalarning o‘rni va roli”. Ped. fan. nom... diss. – T., 2006.
3. L.R.Muminova, R.Sh.Shomaxmudova, Z.M.Axmedova. “Inklyuziv ta’lim” o‘quv qo‘llanma. – Toshkent, 2019.
4. Nurmuhamedova L.Sh. Nogiron bolalarning huquqiy asoslari va ilmiy-nazariy masalalari. Defektolog kadrlarni tayyorlash jarayoniga innovatsion ta’lim texnologiyalarini tadbiq etish: muammolar va istiqbollar. – T., 2014.
5. N.B.Goipova Inklyuziv ta’lim. Gosptil pedagogika: darslik / N.B.Goipova – Namangan, 2024, 155 bet.